

OVER EENIGE NIEUWE SOORTEN VAN

D A G V L I N D E R S

UIT

O O S T - I N D I E .

DOOR

S N E L L E N V A N V O L L E N H O V E N .

In het vierde deel der nieuwe Serie van de *Transactions of the Entomological Society of London* komt een stuk voor van de hand des ijverigen en geleerden WESTWOOD's, getiteld: *on the Oriental species of Butterflies related to the Genus Morpho*, 't geen mij aanleiding gaf om de soorten, welke in de verzameling van 's Rijks Museum voor natuurlijke historie te Leyden bewaard worden, met de door hem opgegevene te vergelijken. Bij dit onderzoek bleek het mij dat het Museum eenige nog niet beschrevene soorten bevatte. Daar mijn hooggeachte vriend, de Schout bij Nacht Q. M. R. Ver Huell met de hem eigene heuschheid zijn beproefd penseel heeft willen leenen tot het afbeelden dier nieuwe soorten, wenschte ik die afbeeldingen met de hier onder volgende beschrijvingen in dit tijdschrift opgenomen te zien, en wel des te meer daar 's Rijks museum geen eigen orgaan bezit, gewijd aan de beschrijving van zijne talrijke nieuwe species.

Bij de beschrijving van een drietal *Drusillen* moge dan te gelijker tijd een plaatsje verleend worden aan die van drie

Ideae, waarvan ik er twee voor nieuw en de derde voor eene merkwaardige verscheidenheid aanzie.

In het gemelde stuk van den Oxfordschen entomoloog worden tien soorten van het geslacht *Thaumantis* Hübn. vermeld; daarvan bezit 's Rijks museum slechts vier soorten, namelijk: *Odana* God., *Klugius* Zinck., *Lucipor* Westw. en *Noureddin* Westw. en geene onbeschrevene. Onze *Lucipor* is mede van Borneo, gelijk de door WESTWOOD vermelde, doch de voorwerpen van *Noureddin*, op het museum aanwezig, zijn evenzeer van Borneo en niet van Malacca afkomstig. Van het geslacht *Clerome* worden door WESTWOOD zes soorten opgegeven; het Leidsche museum bezit er slechts twee, namelijk *Arcesilaus* F. en *Phaon* Erichs. Daarentegen staan wij in het geslacht *Drusilla* met de opgaaf van WESTWOOD in het aantal species gelijk, en het is in dit geslacht dat de hier te beschrijven vlinders te huis behooren.

Eer ik evenwel tot die nadere uiteenzetting overga, mag ik niet verzwijgen dat het mij groote verwondering baarde, door WESTWOOD *Jairus* Fab. als synoniem van *Urania* Linn. vermeld te zien. Wanneer men namelijk de woorden van Linnaeus, door Westwood zelve aangehaald, met die van Fabricius en met de platen van Cramer en Donovan vergelijkt, dan ziet men dat tusschen beiden een zeer duidelijk en groot onderscheid bestaat. Linnaeus spreekt namelijk van twee groote gele oogen aan beide zijden der ondervleugels „posticae utrinque fuscae disco albido, ocelli 2 grandes flavi”, terwijl Fabricius slechts van een oog op de bovenzijde en twee aan de onderzijde melding maakt, „ocellus magnus coeruleus, iride flava pupillaque alba alarum posticarum et subtus duo ejusdem coloris”. Cramer's figuren (*Uitlandsche Kapellen*, Deel I. Pl. VI. fig. A en B en Deel II Pl. CLXXXV fig. A. B en C) hebben op de bovenzijde der ondervleugels maar een oog op iederen vleugel. Het komt mij dus voor dat *Urania* en *Jairus* wel degelijk twee soorten uitmaken, waarvan de eerste dan in de verzameling van 's Rijks museum ontbreken zou; want al de voorwerpen aldaar aanwe-

zig vertoonen op de bovenzijde der ondervleugels slechts een groot zwart oog met eene witte pupil en omgeven door een' zeemlederkleurigen kring. Deze individuen zijn van Amboina.

Drusilla Horsfieldii Swains. verkreeg het museum van Java; *Drusilla catops* Boisd. (eigenlijk Westw.) zond Macklot van Nicuw Guinea over.

Drusilla Selene Boisd., *Phorcas* Westw. en *Mylaecha* Westw. ontbreken ons. Daarentegen bezitten wij de volgende drie soorten:

Drusilla Artemis v. Voll.

D. alis fuscis, plaga magna disci alba, posteriorum cellula Ic¹⁾ ochracea, cellula II ocello nigro pupilla minima alba, circulo ochraceo, subtus posticis albis, margine anteriori et posteriori fuscis, ocellis duobus majoribus, abdomine ochraceo.

Vlugt 1 Ned. palm. (0,100.)

De kop is bruin, met eenige rosse haren op den schedel, de sprieten zijn zwart, de opgerigte palpen okergeel. Het borststuk is aan de boven- en onderzijde donkerbruin, het achterlijf okergeel, de pooten bruin.

De voorvleugels zijn aan de bovenzijde vaalbruin met eene helder witte vlek loopende van den uitersten hoek der middelcel door cel III, IV en V en zich van daar naar den voorrand toe zachtjes met het bruin vermengende. De achtervleugels zijn in het midden wit en aan den voor- en buitenrand breed bruin gezoomd, welk bruin zich langzamerhand in het wit verliest. De cel Ic is helder okergeel van den vleugel-

---

1) Wij maken hier gebruik van de cellen-en aderenbestemming, voorgesteld door H. von Heinemann in zijne *Schmetterlinge Deutschlands und der Schweiz*, 1859, *Einkl.* bl. 5 en volgg., welke niet zoo philosophisch maar wel zoo praktisch is als die van Boisduval, Guené, de Romand en anderen.

wortel tot ver over de helft en aldaar met lange okergele haren bedekt. Aan het bovineinde van die cel ziet men eenen kam van lange bruine haren naar boven en over de subdorsale ader gebogen. In cel II staat een zwart oog met kleine blaauwachtig witte pupil, omgeven door eenen smallen zeemlederkleurigen ring; daar om heen schijnt het oog der onderzijde door te schemeren, gelijk mede het bovenste oog der onderzijde als doorschemerend te zien is.

Aan de onderzijde hebben de bovenvleugels dezelfde teekening als wij van de bovenzijde opgegeven hebben; slechts het bruin is ietwat donkerder. De ondervleugels zijn er wit met een' bruinen zoom langs den voor- en halver wege den buitenrand, welke niet in het wit wegs melt; eel Ib en Ic zijn aan den wortel okergeel gekleurd, welke kleur niet scherp begrensd is. In cel VI en cel II ziet men op 4 streep afstand van den rand zwarte pupillen met witte kernen, waarboven een blaauw halfmaantje, omgeven door eene okergele iris, welke weder in eenen smalleren bruinen ring ingevat is.

Dit insect is door den reiziger Macklot op Nieuw-Guinea gevangen. Het beschreven voorwerp komt mij voor een mannetje te zijn, om den golvenden binnenrand der voorvleugels en het haarbosje op de ondervleugels.

Vergelijk fig. 1 en 2 op Plaat I.

Drusilla dioptrica v. Voll.

D. alis fuscescentibus, disco albidis, posticis supra ocello minimo obsoleto, subtus ocellis duobus majoribus, abdomine ochraceo.

Vlugt 9 Ned. duim. (0,090)

Dit dier gelijkt zoo sterk op het voorgaande, dat ik het eerst voor eene verscheidenheid daarvan aanzag. Het onderscheid tusschen beiden is evenwel zoodanig, dat er geen twijfel overblijft of zij behooren tot twee soorten. Indien er slechts ver-

J. R. S. 1850

J. W. 1850

1. 2. *Drusilla Artemis* v. Voll 3. *Drusilla Anableps* v. Voll

schil bestond in grootte en kleur, gelijk men bij oppervlakkige beschouwing zou meenen, dan zou er nog geen grond bestaan om deze dieren als twee soorten af te zonderen; maar zoodra er verschil bestaat in den loop der aderen en de relative lengte en breedte der cellen, dan valt er niet langer aan te twijfelen of men heeft twee verschillende species voor oogen, en dit is hier het geval. Bij *Dioptrica* namelijk is de subcostaal-ader der voorvleugels in verhouding tot de subdorsaal-ader veel korter dan bij *Artemis*, zoodat de dwarsader, welke de middelcel sluit, bij de eerste langer is en scheever ligt op het grondvlak dan bij de tweede, hetgeen ten gevolge heeft dat de gedaante der middelcel bij *Dioptrica* ook gestrekter is. Bovendien is ader 1 bij de onderhavige soort meer gebogen, dan bij de andere.

Dioptrica heeft den kop okergeel, de sprieten zwart, de palpen ietwat hooger geel met bruine toppen, de rugzijde van den thorax met gele en grijze haren dicht bezet, de borst en pooten bruin. Het achterlijf is okergeel.

De bovenvleugels zijn op de bovenzijde min of meer zijde-achtig glanzend muisvaal met eene onbepaalde witte vlek, die zich van de middelcel over cel III, IV, V en VI uitstrekt, doch wegsmeltend verloopt, zoodat de vleugeltop weder muisvaal is. Aan dezelfde zijde hebben de ondervleugels eene witte kleur, welke door eenen geheel rondloopenden, vrij breedden, doch in het wit wegsmeltenden rand omzoomd is. In cel Ie staan zeer lange witte haren. In cel II ziet men een zeer klein blaauw-zwart pupilletje met een smallen gelen iris omgeven; daar om heen schemert het oog der onderzijde door; in cel VI schemert mede een oog door. Over de subdorsaal-ader liggen eenige plat nedergebogen graauwe haren heen, welke evenwel gewoonlijk door de uitstekende bogtige lap der bovenvleugels worden bedekt. Het is om deze haren en deze sterke golving van den binnenrand der bovenvleugels, dat ik het voorwerp voor een mannetje houde.

Aan de onderzijde zijn beide vleugels niet muisvaal, maar aard-

schil bestond in grootte en kleur, gelijk men bij oppervlakkige beschouwing zou meenen, dan zou er nog geen grond bestaan om deze dieren als twee soorten af te zonderen; maar zoodra er verschil bestaat in den loop der aderen en de relative lengte en breedte der cellen, dan valt er niet langer aan te twijfelen of men heeft twee verschillende species voor ooggen, en dit is hier het geval. Bij *Dioptrica* namelijk is de subcostaal-ader der voorvleugels in verhouding tot de subdorsaal-ader veel korter dan bij *Artemis*, zoodat de dwarsader, welke de middelcel sluit, bij de eerste langer is en scheever ligt op het grondvlak dan bij de tweede, hetgeen ten gevolge heeft dat de gedaante der middelcel bij *Dioptrica* ook gestrekter is. Bovendien is ader 1 bij de onderhavige soort meer gebogen, dan bij de andere.

Dioptrica heeft den kop okergeel, de sprieten zwart, de palpen ietwat hooger geel met bruine toppen, de rugzijde van den thorax met gele en grijze haren dicht bezet, de borst en pooten bruin. Het achterlijf is okergeel.

De bovenvleugels zijn op de bovenzijde min of meer zijdeachtig glanzend muisvaal met eene onbepaalde witte vlek, die zich van de middelcel over cel III, IV, V en VI uitstrekt, doch wegsmeltend verloopt, zoodat de vleugeltop weder muisvaal is. Aan dezelfde zijde hebben de ondervleugels eene witte kleur, welke door eenen geheel rondloopenden, vrij breedden, doch in het wit wegsmeltenden rand omzoomd is. In cel I staan zeer lange witte haren. In cel II ziet men een zeer klein blaauw-zwart pupilletje met een smallen gelen iris omgeven; daar om heen schemert het oog der onderzijde door; in cel VI schemert mede een oog door. Over de subdorsaal-ader liggen eenige plat nedergebogen graauwe haren heen, welke evenwel gewoonlijk door de uitstekende bogtige lap der bovenvleugels worden bedekt. Het is om deze haren en deze sterke golving van den binnenrand der bovenvleugels, dat ik het voorwerp voor een mannetje houde.

Aan de onderzijde zijn beide vleugels niet muisvaal, maar aard-

bruin ; de voorvleugels hebben aldaar in cel III, IV en V eene witte wegsmeltende vlek. De ondervleugels voeren twee groote oogen, waarvan de pupillen op de ploojen van cel II en cel VI liggen. Deze pupillen, klein en helder wit, staan gedekt door een smal blaauw halfinaantje, in eenen zwarten kring, welke weder door een' vrij breedten gelen ring omgeven is, om welken laatsten het bruin van de grondkleur sluit. Het benedenste oog is zuiver cirkelvormig, maar het bovenste wordt eenigzins als ingedrukt door den voorrand des vleugels. Het midden van den vleugel wordt ingenomen door eene helderwitte vlek, welke zich nagenoeg tot aan de oogen en nog een eindje tusschen beide oogen in uitstrekt.

Ook dit voorwerp heeft het museum aan de reis van Macklot te danken, die het uit Nieuw-Guinea heeft overgezonden.

Vergelijk fig. 2 en 3 op Plaat II.

Drusilla anableps v. Voll.

D. alis anticis obtusis, subrotundatis, fuscis, plaga alba, posticis supra fuscis plaga irregulari alba, ocellum iride maxima ochracea instructum circumcincte; subtus ocellis duobus et maculis duobus albis.

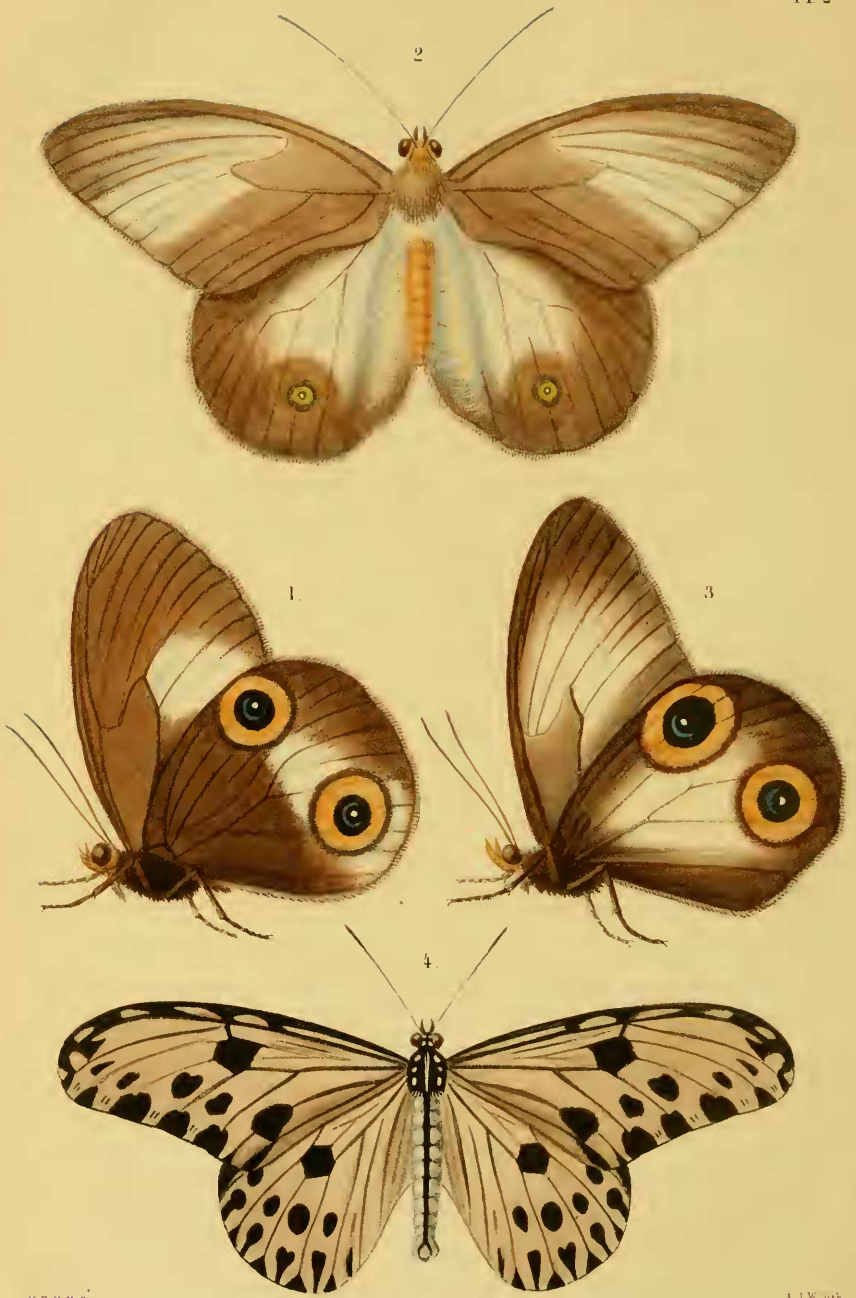
Vlugt 8½ Ned. duim (0,085.)

Deze *Drusilla* gelijkt wel eenigzins op de soort, door Westwood *Phorcas* geheeten en door hem op Plaat 21 bij fig. 1 van de meergenoemde *Transactions* aan de onderzijde afgebeeld; doch zij heeft veel stomper voorvleugels, is veel kleiner en verschilt in teekening zoo wel aan de boven- als aan de onderzijde.

De kop, het borststuk, de pooten en het achterlijf zijn donkerbruin, de sprieten en oogen zwart, de voelers hoog okergeel.

De bovenvleugels hebben aan de boven- en onderzijde dezelfde teekening; zij zijn dof vuilbruin met eene witte vlek, welke van den achterhoek door een gedeelte van cel Ia en Ib,

M. R. V. H. fec.

A. J. W. lith.

1. *Drusilla Anableps* v. Voll. 2. 3. *Drusilla dioptrica* v. Voll. 4. *Idea Diardi* v. Voll.

door cel II tot in de basis van cel III loopt en nagenoeg overal wegvloeit in de grondkleur.

De ondervleugels zijn aan de bovenzijde eenigzins donkerder bruin met eene witte vlek, welke de benedenhelft van cel Ib en cel Ic met een smal strookje op cel II en het bovengedeelte van cel III inneemt en zich nog eenigzins op cel IV voortzet. In cel III ziet men onder de witte strook een groot okergeel oog met zwarte pupil, waarin nog een wit middelstipje of kerntje. Het geel loopt over de aderen 2 en 3 in cel Ic en cel III en wordt aan de boven- en buitenzijde door een smal bruin bandje van het wit afgescheiden. Aan de onderzijde zijn de ondervleugels ietwat donkerder bruin en voeren twee oogen op de gewone plaatsen, zoodat de kernen staan op de plooiën van cel II en VI. De kernen zijn klein en helderwit, daarboven staat een nauwelijks zichtbaar halfmaantje van eenige rooskleurige schubbetjes, alles op eene vrij groote zwarte pupil, welke omgeven wordt door eene okergele iris, die bij het beneden-oog breeder is dan bij het bovenste. Tusschen beide oogen staat een driehoekige witte vlek en beneden het oog in cel II ziet men nog eene andere in het bruin langzaam wegsneltende vlek.

Het voorwerp op het Leidsche museum aanwezig is een mannetje en volgens het daaraan gehechte etiket van Otaheiti afkomstig.

Vergelijk fig. 3 op Plaat I en 1 op Plaat II.

Idea Tondana v. Voll.

Id. alis versus marginem posteriorem fumosis, fusco-venosis, anticis maculis tribus nigris.

Vlucht 1½ Ned. duim (0,140).

Deze *Idea* is terstond herkenbaar aan het geringe getal van zwarte vlekken, die op hare vleugels worden aangetroffen. Haar vleugelvorm is gelijk aan die van *Idea Agelia* L., doch haar vlucht minder. De kop is zwart, met twee vlekjes tusschen de

oogen, twee voor de sprieten, den achterrand der oogen en de palpen wit; deze laatsten evenwel hebben zwarte uiteinden; de sprieten zijn zwart. De rug is zwart met eene witte langsstreep en twee kleine witte vlekjes op de schouders. Het achterlijf is grijsachtig wit met een bruine langsstreep. De borst en de pooten zijn wit en zwart gevlekt.

De bovenvleugels zijn aan de bovenzijde in het midden wit; de basis tot op een vierde des vleugels, de smalle voorrand, de breede buitenrand en de binnenrand min of meer, zijn rookkleurig bruin; alle aderen zijn met bruine schubbetjes bedekt; de dwarsader aan het eind van de middencel is in zijne lengte met eene donkerbruine vlek bezet. Op de plooiën tusschen de aderen is de bruine kleur paalvormig uitlopend en op de aderen zelven staan tegen den buitenrand ruitvormige vlekken. Zwarte vlekken ziet men op iederen vleugel slechts drie, namelijk eene vreemd gebogene en hoekige in de middencel, eene uit twee halve cirkels van ongelijken radius bestaande in cel I *a*, eene kleine ronde in cel II.

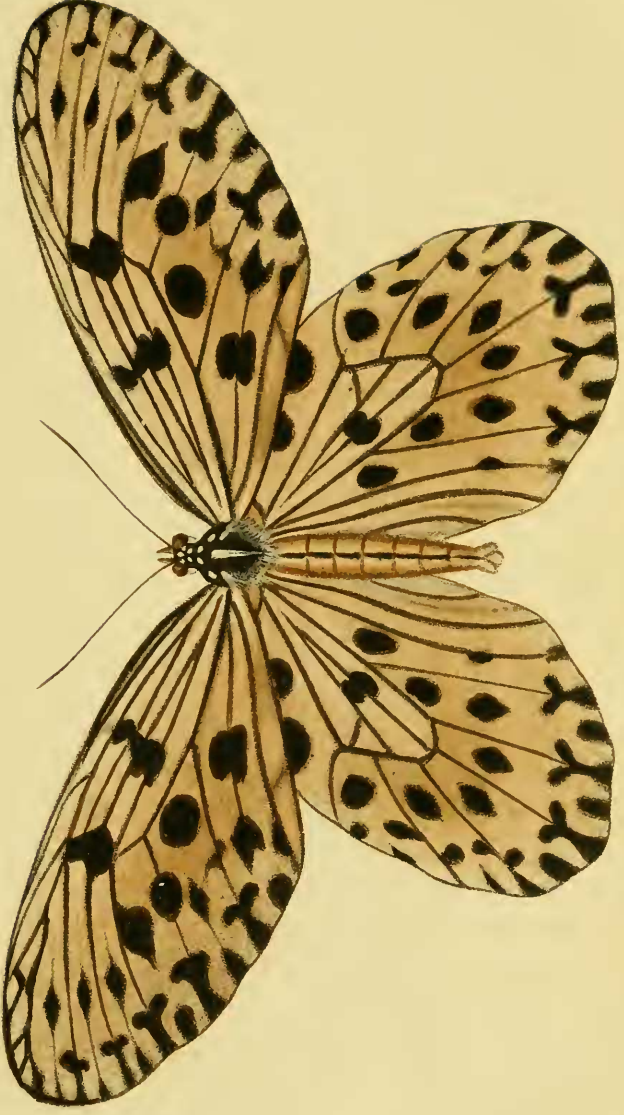
De ondervleugels zijn aan die zijde wit, met eene groote rookkleurige vlek aan de spits, welke als zoom verder langs den achterrand loopt; de aderen en plooiën daartusschen zijn allen bruin; de middencel is door bruine strepen in 5 vakken verdeeld. (Bij twee voorwerpen slechts in 4 vakken.)

Aan de onderzijde zijn de bovenvleugels wit met bruine aderen. De rookkleurige zoom is hier verdwenen, doch dwars over den vleugel loopt een scherpgetande bruine band en op de aderen 1, 2, 3 en 4 staan ruitvormige bruine vlekken. De zwarte vlekken zijn ook hier aanwezig, doch de ronde vlek in cel II is nog kleiner dan boven.

De ondervleugels missen aan deze zijde de bruine vlek en den bruinen zoom, doch hebben eene bruin gekleurde vlek in cel VII. Overigens zijn zij gelijk aan de bovenzijde.

Van deze soort bezit 's Rijks Museum vier exemplaren, door den Heer Forsten van Tondano, eiland Celebes, overgezonden; twee daarvan zijn mannetjes, twee wijfjes.

Vergelijk de figuur op Plaat III.

Idea Jasonia, Westw. Var

A. W. H. H.

U. M. R. v. H. H.

Idea Hypermnestra Westw. var.

Id. alis subelongatis, fumosis, nigro maculatis et venosis; costa nigra macula parva subcostali anticarum cum macula cellulae discoidalis connexa; serieque macularum oblongarum pone medium cum margine apicali parallela, omnibus alis ad apicem maculis ovalibus inter venas, aliisque majoribus clavatis alternatis.

Vlugt $14\frac{1}{2}$ Ned. duim (0,145).

Idea Hypermnestra is door Westwood in zijn *Cabinet of Oriental Entomology* op Plaat 37 afgebeeld en in den text kortelijk beschreven. Het is, volgens zijne opgave, dezelfde soort, welke in Doubleday and Hewitson *Genera of diurnal Lepidoptera, Fumana* Boisd. Mss. genoemd, wordt. 's Rijks Museum van natuurlijke historie bezit een voorwerp uit Java (de vlinder van Boisduval was uit Sumatra, die van Westwood uit Borneo), dat wel zeer sterk op de afbeelding uit het *Cabinet* gelijkt en op hetwelk de beschrijving wel toepasselijk is, doch hetgeen toch zoozeer in eenige punten afwijkt, dat er steeds eenige twijfel blijft bestaan of het niet eene afzonderlijke soort zou uitmaken. Ik wil de punten van verschil hier duidelijk uiteen zetten.

Op de Plaat in het *Cabinet of Or. Ent.* zijn de vleugels aan de basis wit, daarna rookkleurig, eindelijk blaauwachtig. Die van het Javaansche exemplaar zijn op een streep afstand van de basis reeds rookkleurig en blijven zulks tot aan den buitenrand toe, zoodat er in het minste geen blaauwe gloed of weerschijn te zien is. Het zwarte vlekje op de costa, in de diagnose aangehaald, is in de afbeelding van Westwood duidelijk, op ons voorwerp slechts een onduidelijk wolkje, dat ook niet met de vlek in de discoidaal-cel vereenigd is. Deze vlek zelve bestaat bij de Var. duidelijk uit twee naauwelijks vereenigde vlekken, terwijl op de afbeelding van Westwood een

grootte ruitvormige vlek te zien is. Op cel I a vertoonen zich in de plaat drie eivormige afgescheidene vlekken; in ons voorwerp is er slechts eene te zien, die zeer langwerpig is en niet kan beschouwd worden uit de vereeniging der drie te zijn ontstaan, daar zij eene geheel andere rigting heeft. Het grootste verschil op de bovenvlerken is evenwel daarin gelegen dat de dwarsader, die de middencel sluit, op de afbeelding van Westwood eenen halvemaanvorm bezit, terwijl zij op ons voorwerp sterk S-vormig gekronkeld is.

De ondervleugels zijn wat de vlekken betreft aan Westwood's teekening nagenoeg gelijk; alleen draagt cel VI eene grootte en drie kleine donkerbruine vlekken, hetgeen ik in de afbeelding niet terug vindt. Eindelijk dient nog aangemerkt te worden, dat alle aderen en vlekken op het Javaansche voorwerp donkerbruin en niet zwart zijn.

Het is door den reiziger S. Müller uit Java overgezonden. In hoeverre men nu gerechtigd zij om dit voorwerp als nieuwe soort met een' bijzonderen naam te bestempelen, kan alleen de vergelijking der beide voorwerpen leeren.

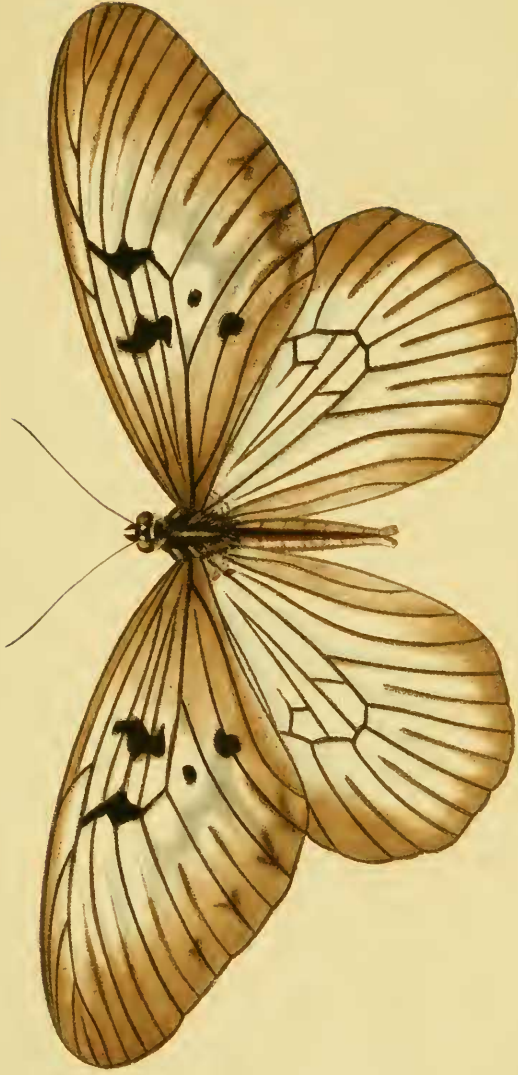
Men zie onze afbeelding op Plaat IV.

Idea Diardi v. Voll.

Id. alis pellucidis, nigrovenosis et nigromaculatis, costata anticarum nigra, macula nigra in apice cellulae discoidalis pentagonali.

Vlugt 9 Ned. duim (0,090).

Idea Gaura Horsf. en *Daos Boisd.* hebben een' anderen vorm van sprietknoppen en tarsen dan de overige soorten van dit geslacht: zij vormen met onze *Idea Diardi* eene eenigzins afwijkende groep. Het insect, waarvan wij op onze plaat II bij fig. 4 eene afbeelding geven, is zoo na verwant aan de laatste der beide genoemde soorten, dat wij zullen kunnen volstaan met de punten van onderscheid op te geven, den lezer overigens naar het werk van Boisduval verwijzende.

Idea Tondana, v. Vall.

De vleugels zijn meer doorschijnend dan bij *Daos* het geval is, ook zijn zij eenigzins smaller en gestrekter van vorm. De voorrand der voorvleugels tusschen rand- en onderrand-ader is zwart; tegen de achterzijde, en den voorrand des vleugels geheel niet aanrakende, liggen vier witte vlekken, van welke de eerste de langste, de tweede de breedste is. Aan het eind der middencel op die vleugels ligt eene groote vijfhoekige zwarte vlek, welke wel eenigzins over de aderen springt, maar geen lichtbruin aanhangsel heeft, gelijk bij *Daos* het geval is. In de bovenzijde van cel V is slechts een zeer flauw wolkje te zien, desgelijks bij de inplanting van ader 2. De ondervleugels zijn gelijk aan die van *Daos*. Aan de onderzijde is de teekening bij *Diardi* dezelfde als aan de bovenzijde.

De schilder Diard heeft twee exemplaren van deze soort uit Borneo aan 's Rijks Museum overgezonden.

Vergelijk fig. 4 op Plaat II.

STUDIËN

OVER

DE Z.G. CURAÇAOSCHE ORANJE-SPIN ,

EENE NOG WEINIG BEKENDE *LATRODECTUS*-SOORT ,

DOOR

Dr. A. W. M. VAN HASSELT.

Dat de Surinaamsche bosch- of vogel-spin en andere groote *Mygale*-soorten den mensch gevaarlijke wonden kunnen toebrengen, valt, ofschoon ook dit inderdaad tot de hooge zeldzaamheden behoort, niet te betwijfelen, wanneer men slechts de aandacht vestigt op de magtigheid van hare kaken en kaakhaken.

Dat zelfs de veel kleinere, doch zoo befaamde *Lycosa Tarentula* haren roep van gevaarlijkheid, hoezeer overdreven, niet geheel onverdiend bezit, is mede als eene uitgemaakte zaak te beschouwen, althans voor bepaalde streken van Italië en in den heeten zomertijd.

Veel minder verdiend intusschen is het mij steeds voorgekomen, dat meerdere species van het nog kleiner geslacht *Latrodectus*, zoo in Europa als in Amerika, tot de hoogst gevaarlijke spinnen worden gebracht.

Onder deze is er één, welke ik mij heb voorgenomen in deze regelen meer in het bijzonder te behandelen, t. w. de kleine spin-soort, die mij sedert jaren door verscheidene Officieren van Gezondheid zoo van het West-Indisch leger, als voor-

al van de Nederlandsche Marine ¹⁾, onder den naam van „oranjespin” van Curaçao, werd toegezonden, of als „giftig” vermeld.

Ziet hier, wat mij over dit schijnbaar onbeduidend diertje, niet veel grooter dan de gewone *Theridion Tepidariorum* onzer broeikasten, veel kleiner dan de volkomen ontwikkelde *Epeira diadema* onzer tuinen, — vroeger en later bekend is geworden.

Deze spin zou uitsluitend leven op Curaçao. Zij zou haren naam ontleenen van haar voorkomen op de oranje-boomen (*Citrus aurantium*), of volgens anderen aan de oranjekleurige vlekjes, waarmede zij geteekend is, terwijl, volgens eene derde lezing, de naam van oranje, slechts eene verbastering zou wezen van den collectief-naam aranje — (van *aranea*, *araignée*) — en alzoo van geene speciale beteekenis. Dat zij niet uitsluitend voorkomt op Curaçao, werd mij dezer dagen verzekerd door den Heer LOSGERT, die haar ook op Aruba en Bonaire in groote hoeveelheid heeft aangetroffen. Dat zij niet alleen op of in de oranje-boomen wordt gevonden, werd mij zoo door ZEd. als vroeger door den Hr. EVERTSE verzekerd. De laatste verhaalde mij, dat zij zich insgelijks ophoudt in de *Zea Mays*, in den „Dividivi-boom” (eene *Caesalpinia*), en in de „pienda” (een mij niet nader bekende boom, met zoete olie-houdende vruchtpitten, twee in elken zaaddoos), terwijl de laatste dit berigt verbeterende, mij schrijft: „dat zij ook deze planten geenszins bepaaldelijk of uitsluitend verkiest, maar in het algemeen gaarne haar verblijf houdt onder alle, dicht nabij elkaër groeiende, lage heesters en struiken, die een drooge klip- en koraal-grond oplevert, wegens de zich aldaar veelvuldig ophoudende insecten, — een berigt, dat dan ook het meest overeenkomt met hetgeen ons bekend is van de levenswijze ook van andere meer bekende spinnen, tot hetzelfde geslacht of dezelfde familie behoorende. Hieruit vloeit alzoo tevens voort, dat de

---

1) Onder dezen moet ik dankbare melding maken van de Heeren EVERTSE, FERGUSSON, HEGGE ZIJNEN, HELLEMA, HUMMEL, SMIT, VERMEULEN, VLAANDEREN, VAN WAGENINGEN, en in het bijzonder onlangs van den Heer LOSGERT, aan wien ik tevens de hierbij behoorende afbeelding ben verschuldigd.